

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De actio negatoria : een studie naar de rechtsvorderlijke zijde van het eigendomsrecht

Es, P.C. van

Citation

Es, P. C. van. (2005, October 5). *De actio negatoria : een studie naar de rechtsvorderlijke zijde van het eigendomsrecht. Meijers-reeks*. Wolf Legal Publishers, Nijmegen. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4301>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4301>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

III | DE *ACTIO NEGATORIA* IN HET
NEDERLANDSE RECHT VANAF 1838

Voor het vervolg van dit onderzoek is het van het grootste belang om scherp te onderscheiden tussen de klassieke en de moderne *actio negatoria*. In het eerste deel van dit onderzoek is de klassieke *actio negatoria*, zoals die in het Romeinse recht bestond, aan de orde geweest. Gebleken is dat de klassieke *actio negatoria* een actie was waarmee kon worden opgetreden tegen inbreuken op het eigendomsrecht die corresponderden met de feitelijke uitoefening van een recht van vruchtgebruik of een erfdienstbaarheid. In het tweede deel is behandeld hoe de *actio negatoria* zich in het negentiende-eeuwse Duitsland heeft ontwikkeld tot een actie waarmee kon worden opgetreden tegen iedere niet met deposedering gepaard gaande inbreuk op het eigendomsrecht. Deze actie – die in § 1004 BGB gecodificeerd is – wordt in het vervolg van dit onderzoek aangeduid als de moderne *actio negatoria*. In dit derde deel staat de functie van de moderne *actio negatoria* in het huidige Nederlandse recht centraal. Hierbij zal in hoofdstuk 15 en hoofdstuk 16 aandacht worden besteed aan de zelfstandige rol die de moderne *actio negatoria* speelt ten opzichte van de vordering uit onrechtmatige daad van art. 6:162 BW en de revindicatie. Vervolgens wordt het toepassingsgebied van de moderne *actio negatoria* in hoofdstuk 17 nog nader afgebakend, waarna in hoofdstuk 18 een aantal concrete toepassingen van de moderne *actio negatoria* zal worden besproken. Tot slot komt in hoofdstuk 19 een aantal algemene vragen omtrent de werking van de moderne *actio negatoria* aan de orde, zoals de vraag naar de passieve en de actieve legitimatie tot deze rechtsvordering en de vraag naar de verjaring. Bij de behandeling van bovenstaande onderwerpen zal, waar dit nuttig is, verwezen worden naar de Duitse op § 1004 BGB geschoeide rechtspraktijk. Voorafgaand aan de bespreking van de rol van de moderne *actio negatoria* in het huidige Nederlandse recht, zal eerst in hoofdstuk 14 worden aangetoond dat de moderne *actio negatoria* deel uitmaakt van ons hedendaagse rechtssysteem. In ditzelfde hoofdstuk zal een verantwoording worden gegeven voor het gebruik van de term moderne *actio negatoria* in een tijd waarin ons recht niet meer de rechtsvordering (de actie) tot uitgangspunt neemt, maar het subjectieve recht. Allereerst zal echter in hoofdstuk 13 gezien worden welke plaats de *actio negatoria* innam in het burgerlijk wetboek van 1838 en welke inhoud en betekenis onder vigeur van dit wetboek aan de *actio negatoria* werden toegekend in de literatuur en de rechtspraak.

